

MUISTIO

Projekti	Iin Ollinkorven tuulivoimapuiston osayleiskaava ja YVA-menettely
Aihe	Viranomaisneuvottelu
Päivämäärä	Ke 26.8.2020
Aika	klo 9-12
Paikka	Teams-etäyhteys
Kokous nro	1
Koollekutsuja	Erika Kylmänen Ari Alatossava, Iin kunta Heini Ervasti, Iin kunta Janne Jokelainen, Iin kunta Jouni Mäkräinen, Oulun kaupunki Touko Linjama, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus Tuukka Pahtamaa, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus Taina Törmikoski, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus Mari Kuukasjärvi, Pohjois-Pohjanmaan liitto Mika Sarkkinen, Pohjois-Pohjanmaan museo Anita Yli-Suutala, Pohjois-Pohjanmaan museo Noora Jaakamo, Ilmatar Ii Oy Petri Niemi, Ilmatar Ii Oy Erkka Saario, Ilmatar Ii Oy Erika Kylmänen, Ramboll Finland Oy Pirjo Pellikka, Ramboll Finland Oy Heikki Holmén, Ramboll Finland Oy Jussi Mäkinen, Ramboll Finland Oy
Poissa	Jussi Rämetsä, Pohjois-Pohjanmaan liitto

Päivämäärä 26.8.2020

Ramboll
Kiviharjunlenkki 1 A
90220 OULUP +358 20 755 611
<https://fi.ramboll.com>

1 Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Taina Törmikoski Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleeksi. Esittäytyttiin. Sovittiin, että Törmikoski toimii kokouksen puheenjohtajana ja konsultti laatii muistion ja toimittaa sen osallistujille kommentoitavaksi. Hanketoimija voi olla läsnä asiakohtien 1-3 käsittelyn ajan, mutta poistuu ennen viranomaisten puheenvuoroja.

2 Suunnittelutilanteen esittely

- Iin kunnan puheenvuoro

Ari Alatossava Iin kunnanjohtaja piti kunnan puheenvuoron. Yli-Olhavan tuulivoimahankkeen kaavoitus etenee edellä ja Ollinkorven kaavoitus seuraa. Ollinkorven tuulivoimahankkeen kaava-YVA-menettelyssä on aika tehdä merkittäviä linjauksia ja päätöksiä kuinka edetään. Molemmat hankkeet ovat merkittäviä maankäytön, vaikutusten ja talouden osalta.

- Hanketoimijan puheenvuoro

Noora Jaakamo Ilmattarelta esitteli Ilmattaren toimintaa ja kertoi mm. parhaillaan rakenteilla olevasta tuulivoimapuistosta Piiparinmäkeen. Piiparinmäen 41 voimalan tuulivoimahanke on rakenteilla. Alajärvellä hanke sai lainvoimaiset rakennusluvut ja rakentaminen käynnistyy näillä näkymin vuoden 2021 aikana. Ilmatar Service operoi puistoja ja toimii käytönaikaisena yhteyspisteenä hankkeisiin liittyvissä asioissa Oulun toimistolta käsin. Ilmatar myy tuulisähköä kuluttaja- ja yritysasiakkailleen. Ilmattaren toimistoissa Helsingissä ja Oulussa on lähes 30 alan osaajaa.

Ollinkorven hankkeen laajempi vaihtoehto VE1 kattaa 63 maksimissaan 300 m korkeaa tuulivoimalaa. Hankkeen tilanne on seuraava: luontoselvitykset on tehty, kaava/YVA-raportin luonnosta viimeistellään, voimalapaikkoja/tiesuunnitelmaa on päivitetty, maanvuokratilanne edistyy, verkkoliityntäsuunnitelmat on päivitetty. Ollinkorven osajatiimi on täydentynyt Petri Niemellä.

Nykyiset selvitykset tukevat sitä, että myös maakuntakaavan tuulivoima-alueiden väliin jäävä alue olisi otollista tuulivoima-aluetta. Erkka Saario täydensi, että maakuntakaavassa esitettyjä tuulivoima-alueita ei ole hyödynnetty suunnittelussa kokonaan, vaan vaihtoehto VE2 on pienempi kuin alueet mahdollistaisivat. Ollinkorven hanketta kokoluokaltaan vastaavia hankkeita suunnitellaan myös muualla. Markkinaehtoisien tuotannon takia hankkeiden välillä on voimakasta kilpailua, ja aiempaa suuremmat hankealueet ja keskittäminen tekevät hankkeesta kannattavamman.

Ollinkorven hankeaikataulu: maanhallinta, ympäristövaikutukset ja kaavoitus 2015-2021, kaava hyväksytty, tarkemmat tuulimittaukset käyntiin ja rakennusluvut hyväksytty noin 2021 lopussa, hankintojen kilpailutus ja hankkeen rahoitus noin 2022, rakennusvaihe noin 2023-2024, sähköntuotanto noin 2025-2055.

Erkka Saario Ilmattarelta kommentoi, että suuret tuulivoimahankkeet keskittävät tuulivoimatuotantoa pieniä tuulivoimahankkeita paremmin.

3 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja YVA-lain mukainen vaikutusten arviointi

- Alustavan kaavaluonnoksen esittely

Pirjo Pellikka Rambollista esitteli alueen osayleiskaavaluonnosta merkintöineen ja määräyksineen. Suunnitelman lähtökohtana ovat paikkatietopohjainen EI-alueanalyysi, alueen nykyinen maankäyttö sekä alueelle kaavoitusta varten laaditut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit. Hankevaihtoehto Ve1 63 tuulivoimalaa on alustavan luonnoksen lähtökohtana. 15 tuulivoimalaa sijoittuu maakuntakaavan tuulivoimatuotantoon soveltuville kahdelle alueelle ja 48 tuulivoimalaa sijoittuu näiden väliselle alueelle. Alueelle osoitetaan huoltotiestö, sähkönsiirtoreitit sekä sähköasemien paikat. Nykyisiä metsäautoteitä on huomioitu kaavaratkaisussa OAS-YVA-suunnitelmassa esitettyä merkittävästi enemmän (kunnostettavia nykyisiä tieyhteyksiä 71 km ja uusia tieyhteyksiä 29 km). Yleiskaavassa ei määrätä kiinteistökohtaisia ranta- tai lomarakennusoikeuksia, eikä rantaviiva- tai kantatilatarkastelua ole tehty tausta-aineistona.

- Selvitykset ja vaikutusten arviointi

Erika Kylmänen Rambollista esitteli hankkeen vaihtoehtoja sekä YVA-selostuksen. Keskeisiä vaikutuksia ovat maakuntakaavan ohjausvaikutus, linnustovaikutukset ja maisemavaikutukset sekä hankkeen sosiaalista hyväksyttävyyttä koskevat vaikutukset.

Heikki Holmén Rambollista esitteli luontoselvitysten tuloksia ja **Jussi Mäkinen Rambollista** linnuston muuton seurannan tuloksia sekä yhteisvaikutusten arviointia ja johtopäätöksiä. Piekana on muuttolintujen kannalta merkittävin. Alueella ei ole yhteistä linnuston muuttoreittiä, vaan muuttoreitin jakaantuminen on havaittavissa. Aiemmin esitetystä poiketen petolinnut muuttavat myös sisämaassa pohjoiseen.

Tuulivoimahankkeen estevaikutusta on arvioitu petolinnuille, Mikäli Ollinkorven tuulivoimahanke toteutuisi laajimman hankevaihtoehdon mukaisesti, niin kevätmuutto suuntautuisi ennen tuulivoima- aluetta voimaloiden sivuille. Nykyiset tuulivoimalat aiheuttavat katvealueen Ollinkorven länsiosaan

petolintumuutolle. Myllykankaan tuulivoimaloista on todettu, että petolinnut pääsevät muuttamaan 500 m välein rakennetuista tuulivoimaloista. Ollinkorven pohjoispuolelle rakennetut tuulivoimalat suuntaavat muuttoa tuulivoimapuistoista poispäin syksyllä. Keväällä Ollinkorven alue on ensimmäisenä alueen tuulivoimapuistoista muuttavia petolintuja vastassa, jolloin petolinnut lähtevät väistämään Ollinkorven aluetta itäpuolelta.

Selvityksessä on arvioitu tilanne, jossa Ollinkorven ja Yli-Olhavan tuulivoimahankkeet ovat rakentuneet laajimmassa muodossa. Tällöin syysmuuton tiivistymä muodostuisi Simoon. Ollinkorven tuulivoima-alueen keskellä on aukko, jolle sijoittuu 4-5 tuulivoimalaa, josta petolinnut pääsevät muuttamaan.

Petolintujen törmäysvaikutusta varten ei ole tehty erillistä törmäysmallinnusta. Mutta Yli-Olhavan törmäysmallinnusten ja vaikutusten arviointien perusteella on arvioitu, että törmäysvaikutus olisi suuruusluokkaa törmäysriskinä samansuuruinen, sillä läpimuuttava lajisto ja yksilömäärät sekä voimaloiden lukumäärät samaa suuruusluokkaa. Lisäys Yli-Olhavassa on 0,5 % luokkaa läpimuuttavien lintujen törmäyskuolleisuuteen. Törmäysmallinnukset perustuvat muuttolintumääriin, jotka on havaittu aiemmissa seurannoissa. Iin ja Simon tuulivoima-alueilla on havaittu lokkien, metsäkanalintujen ja merikotkien törmäyksen voimaloihin.

Ollinkorven väljä voimaloiden sijoittelu vähentää törmäysriskiä, verrattuna Iin ja Simon välille jo rakentuneiden tuulivoima-alueiden tiheämpään layouttina. Isommalla roottorikoolla on hitaampi pyörimisnopeus, mikä pienentää läpilentävän linnun törmäysriskiä, verrattuna pienempään roottoriin. Väljällä voimalasijoittelulla ei ole kuitenkaan vaikutusta sellaisten lintujen törmäystodennäköisyyteen, jotka eivät väistä kohdalle osuvaa voimalaa. Hanhet ja useimmat petolinnut väistävät tuulivoimaloita voimakkaasti, jolloin niille väljempi sijoittelu tarkoittaa pienempää törmäysriskiä.

- Alustavat vastineet OAS/YVA-suunnitelmasta

Alustavat vastineet toimitettiin kokouksen ennakkoaineistona. OAS/YVA-suunnitelmasta on saatu paljon palautetta (mielipiteitä/lausuntoja) ja kaavaan liittyvät alustavat vastineet on laadittu.

Taina Törmikoski Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta kertoi, että Oulun Yli-Iin puolella noin kahden kilometrin etäisyydellä Ollinkorven tuulivoimahankkeen hankealueesta on käynnistymässä Iso-Rytisuon 9 tuulivoimalan hanke.

Touko Linjama Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta kysyi, millä aikataululla Ollinkorven tuulivoimahankkeen on ajateltu etenevän?

Erika Kylmänen Rambollilta vastasi, että viranomaisneuvottelun ja huomisen ohjausryhmän kokouksen jälkeen aineistot viimeistellään. Alustavasti on sovittu kaavan valmisteluaineiston mukaan lukien kaavaselostukseen, joka sisältää YVA-lain 19 §:n mukaisen arviointiselostuksen etenevän kunnan hallinnolliseen käsittelyyn syyskuussa, jolloin kuuleminen voisi ajoittua lokakuulle ja perusteltu päätelmä saataisiin loppuvuonna. Tavoitteena on kaavaehdotuksen hyväksymiskäsittely syksyllä 2021.

Hankevastaavan edustajat poistuivat kokouksesta klo 10:56.

4 Viranomaisten puheenvuorot

Pohjois-Pohjanmaan liitto, Mari Kuukasjärvi

Hanke on monella tapaa merkittävä, pinta-alaltaan ja laajuudeltaan poikkeuksellisen suuri suunnittelualue. Kun voimalat ovat harvemmassa linnustovaikutukset vähenevät, mutta ihmis- ja

maisemavaikutukset laajenevat. Sähköntuotannossa on haasteena se, että tuotanto vähäväkisillä alueilla, kulutus etelässä, jonne ei uusia tuulivoima-alueita ole onnistuttu kaavoittamaan. 3. vaihemaakuntakaava on Korkeimman hallinto-oikeuden käsittelyssä. Maakuntakaava on yleispiirteinen suunnitelma, jota tarkennetaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Maakunta on laaja, joten tarkempia selvityksiä tehdään YVA- ja yleiskaavoitusvaiheissa. Vuosina 2010-2018 laadituissa 1. ja 3. vaihemaakuntakaavassa oli samat etäisyysperiaatteet puskurianalyyseissä, joten nyt tuulivoimaloiden koon kasvaessa puskureita on ollut tarvetta kasvattaa hankekaavoituksessa, esimerkiksi asutuksen osalta yleisenä minimietäisyytenä pidetään nykyisin 2 km. Ollinkorven hanketta ohjaa 3. vaihemaakuntakaava, josta on KHO:ssa kaksi valitusta tuulivoimahankkeista (Kuusamon Maaninka ja Siikajoen Isoneva). Maakuntakaavan ohjausvaikutuksesta tuulivoimahankkeisiin pidettiin koulutus lokakuussa 2018 yhdessä ELY-keskuksen kanssa, jolloin esiteltiin peruseriaatteet maakuntakaavasta poikkeamisen mahdollisuuksista perustuen selvityksiin ja vaikutusarviointiin silloin, kun hanke tukeutuu osittain maakuntakaavaan. Kokonaan aluevarausten ulkopuolisia hankkeita ei ole mahdollista toteuttaa. Ollinkorven tuulivoimahanke tukeutuu vain vähäisessä määrin maakuntakaavaan ja poikkeaa mitoitukseltaan ja sijainniltaan merkittävästi. Selvityksin on osoitettu, ettei maakuntakaavan pohjoisin osa tv-1 -alueesta ole mahdollinen tuulivoiman sijoittamiselle.

Suunnitteluperiaatteet ovat oikeita ja selvitykset kattavia. VAT-Tavoitteena on myös keskittäminen suuriin yksiköihin, mutta toisaalta Ympäristöministeriön ohje vuodelta 2016 kehottaa välttämään linnuston päämuuttoreittiä uusien tuulivoima-alueiden perustamisessa. Tätä periaatetta noudatettiin 3 vmkk:ssa seudullisesti merkittävien tuulivoima-alueiden rajaamisessa ja kaavamääräyksissä, ja suunnittelussa saatiin vähennetyksi 15 km² juuri tällä Perämeren rannikkoalueella ja tarkennettiin yleisiä suunnittelumääräyksiä linnustoarvojen huomioimisen osalta. Ollinkorven hanke tekisi vähennyksen tyhjäksi. Linnustoseuranta on tuottanut uutta tietoa, jota voidaan hyödyntää, mutta suunnitteluperiaatteista, mm. lintujen päämuuttoreitin osalta ei voida merkittävästi poiketa. Sosiaalinen hyväksyttävyyden on myös merkittävää tuulivoimahankkeissa. Iissä on jo paljon tuulivoimaloiden alueita, ja kuten asukaskyselystä ilmeni, vastustusta on jo ilmennyt (etenkin laajempi VE1). Osayleiskaavan valmistelussa tulee varautua pienemmän, maakuntakaavan tavoitteet ja ohjausvaikutusten paremmin huomioon ottavan suunnitelman esittämiseen.

Pohjois-Pohjanmaan liitto on käynnistämässä uuden maakunnallisen tuulivoimaselvityksen laadinnan. Hanke on jo saanut rahoituksen. Maakuntakaavan päivitys on tarkoitus aloittaa ennen kuin uusi maankäyttö- ja rakennuslaki tulee voimaan. Näillä näkymin ensi vuoden puolella. MRL:n alustavissa pykälissä maakuntakaavoituksessa oikeusvaikutteisina esitettäisiin liikennejärjestelmä, merkittävä infra ja viherrakenne.

Oulun kaupunki, Jouni Mäkäräinen

Oulun kaupungin yhdyskuntalautakunta on päättänyt 16.6.2020 käynnistää Iso Rytisuon tuulivoimahankeeseen YVA-kaavamenettelyn. Kaavoitus ei ole vireillä, mutta tulee vireille loppuvuodesta. Iso Rytisuon tuulivoimahanke on hyvä tarkastella aluerajauksena Ollinkorven kaava-YVA-menettelyssä. Oulun yhdyskuntatekninen lautakunta toi lausunnossaan (13.8.2019, uudistettu 8.4.2020) esiin, että ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on arvioitava Oulun kaupungin Yli-Iin puolelle kohdistuvat vaikutukset.

Arviointi on tehty kiitettävällä tavalla. Maankäyttö ja kaavoitus on kuvattu asiallisesti, eikä niihin kohdistu merkittäviä vaikutuksia. Oulunkaupungin Yli-Iin alueelle on arvioitu kohdistuvan kohtalaisia maisemavaikutuksia. Sähkönsiirron osalta uusi Hervan sähköasema on ykkösvaihtoehto. Isokangas sijaitsee Iin kunnan puolella. Uusia voimalinjoja on tulossa muitakin kuin Ollinkorven tuulivoimahankeeseen johdosta. Voimalinjoilla on merkittäviä vaikutuksia, jollei päädytä yhteispylväsratkaisuihin.

Pohjois-Pohjanmaan museo, arkeologia, Mika Sarkkinen

Alueen arkeologinen inventointi on tehty. Inventointiraportti on ensinnäkin arvioitava, voiko sen toimittaa Museovirastoon sähköisenä julkaistavaksi ja toisaalta onko se riittävä hankkeen kannalta. Ilmoitus inventoinnista ja valmis raportti tulisi toimittaa Pohjois-Pohjanmaan museolle heti. Syksyllä 2019 valmistunut raportti on tullut vasta 08/2020 museolle, vaikka se on laadittu aiemmin. Museo lausui 04/2020 yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä YVA-suunnitelmassa mukaisesti, että arkeologinen inventointi alueelle tullaan tekemään.

Inventoinnin kattavuus: Hankkeen layout -suunnitelma on muuttunut, joten esimerkiksi tuulivoimalan T28 paikalla on inventointi kartassa 6 valkoinen aukko. Alue on muinaisjäännöksille otollista korkeaa kangasta. Mahdollinen täydennysinventointitarve olisi voitu selvittää aiemmin. Missä vaiheessa mahdollinen täydennysinventointi tapahtuisi. Sillä voi olla vaikutusta hankkeen etenemisaikatauluun. Kaavaluonnokseen muinaisjäännöksiä koskeviin määräyksiin on muutettava museoviranomainen alueelliseksi vastuumuseoksi.

Pohjois-Pohjanmaan museo, maisema ja rakennettu kulttuuriympäristö, Anita Yli-Suutala

Hankkeessa on tehty mittavat selvitykset. Asukaspalaute on ollut kielteistä, mikä korostui maiseman osalta. Havainnekuvia varten Iin Haminasta tulisi nousta rannasta +10 m. Kirkon lähettäviltä tarvitaan havainnekuva. Miten hanke vaikuttaa Pappilan ruustinnanreitin polkuun? Havainnekuvat ja arviointi on tehty hyvin.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, YVA-yhteysviranomainen, yhteyshenkilö Tuukka Pahtamaa

Yhteysviranomainen antoi lausuntonsa OAS-YVA-arviointisuunnitelmasta 19.5.2020 ja toi esiin tarkentavia näkökohtia työneuvottelussa 25.5.2020. Yhteysviranomainen näkee hyväksi, että Yli-Olhavan ja Ollinkorven tuulivoimahankkeet etenevät samanaikaisesti kokonaissuunnittelun kannalta.

Ympäristöministeriön v. 2016 suunnitteluperiaatteen mukaisesti linnuston valtakunnallisille päämuuttoreiteille ei tulisi rakentaa tuulivoimaloita. Ollinkorven hanke sijoittuu kokonaisuudessaan päämuuttoreitille. Yhteysviranomainen on tuonut esille, että päämuuttoreitille ei saa tulla lisäestettä muuttolinnustolle. Yhteysviranomainen tulee ottamaan perustelussa päätelmässä kantaa tähän. Aineisto on laaja ja mittava. Myös kevään työkokouksessa esillä olleet muuttolinnuston havaintokartat tulee sisällyttää kaavaselostukseen (tai tausta-aineistoon), joka sisältää YVA-lain 19 §:n mukaisen arviointiselostuksen.

Yhteysviranomainen antoi 22.7.2020 perustellun päätelmänsä Yli-Olhavan tuulivoimahankkeesta. Päätelmässä edellytettiin 14 tuulivoimalan poistamista Natura-arvioinnin tulosten ja linnustovaikutusten vuoksi. Poistettavat tuulivoimalat ovat 6 tuulivoimalan erillisalue ja 8 tuulivoimalaa -keskimmäisen osa-alueen lounaisosasta. Aiemmin rakennettujen tuulivoima-alueiden ja Yli-Olhavan alueen väliin jäisi tällöin noin 6 kilometrin vapaa vyöhyke jakaantuneelle päämuuttoreitin itäiselle osalle. Visio päämuuttoreitin jakaantumisesta Yli-Olhavan ja Ollinkorven hankkeiden johdosta neljään päämuutto-osioon ei ole mitenkään hyväksyttävä. Yhteysviranomainen on kannanotoissaan tuonut esiin ympäristöhallinnon (Metsähallituksen) rekistereissä olevat muuttohaukan esiintymät, mitkä tulee huomioida.

Yhteysviranomaisen YVA-suunnitelmalausunnossa toivottiin lisävaihtoehtoja arviointiin: välivaihtoehtoja olisi ollut hyvä tarkastella. Näin ei ole kuitenkaan menetelty.

Yhteysviranomainen kiinnittää huomiota ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa siihen, että joissakin YVA-selostuksissa on tuotu esille asukaskyselyn tulokset tekstissä, mutta monitavoitearvioinnin yhteenvetotaulukoinnissa niitä ei ole huomioitu, vaan konsultin asiantuntija on itse kirjoittanut

vaikutusarvioinnin vähäiseksi kielteiseksi. Tällöin asukaskyselyn tulos ja konsultin oma arvio eivät ole lainkaan samansuuntaisia. Parasta olisi sisällyttää yhteenvetotaulukkaan asukaskyselyn palaute omana kohtanaan. Ei voi olla niin, että asukaskyselyn tulokset ihmisiin kohdistuvista vaikutuksista ovat suuria kielteisiä, mutta konsultti arvioi sosiaaliset vaikutukset vähäisiksi kielteisiksi.

Esitetyt havainnekuvat ovat pääasiassa uskottavia. Havaittavuuden esiintuominen on tärkeää. Maisemavaikutukset osa hyväksyy ja osa ei, kysymys on hyvin henkilökohtainen.

Oulun Yli- Iin Iso Rytisuon ennakkoneuvottelu oli 25.8.2020. Hanke sijoittuu samalle muuttokäytävälle, josta Ollinkorven hankkeessa on poistettu voimalat Konttikankaalta muuttolintujen perusteella.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, alueidenkäyttö, Touko Linjama

Valmisteluaineistoon ei ole tarkalla tasolla tarkoituksen mukaista tässä kokouksessa mennä. Sisältöön ELY-keskus ottaa kantaa lausunnossa.

Hankkeen laaja koko tuo vaikutusten arviointiin ja sen arviointiin viranomaisille haasteita. Työmäärä kasvaa joka suuntaan. Maisemavaikutukset vaihtelevat paljon eri suunnista. Maakuntakaavasta poikkeaminen on suuri. 48 tuulivoimalaa on sijoitettu maakuntakaavan tuulivoimalle soveltuvien alueiden ulkopuolelle, mikä on iso asia jatkosuunnittelun kannalta. Hankkeessa korostuvat ihmisiin ja linnustoon kohdistuvat vaikutukset.

Erityisesti rannikolla on pyritty maakuntakaavassa ohjaamaan tuulivoimaloiden sijoittumista tarkemmin. Suunnitteluratkaisu on merkittävästi poikkeava maakuntakaavan ratkaisusta. Hankala on nähdä, että kyseessä olisi tapauskohtainen poikkeama. Välivaihtoehto olisi ollut hyvä esittää. Välivaihtoehdosta on käyty keskustelua. Viranomaisen tutustuu tarkemmin maakuntakaavan ohjausvaikutuksesta tehtyyn selvitykseen.

Tuulivoimayleiskaavassa ei ole tarpeen ohjata loma-asuntojen rakentamista siten, että kaavaa voitaisiin käyttää loma-asuntojen rakennuslupien myöntämisen perusteena (MRL 72 § mukainen kaava) ja silloin uusien rakennuspaikkojen muodostuminen edellyttää tapauskohtaista harkintaa. Kaavan luonnos voinee edetä nyt esitetyltä pohjalta rakennuspaikkojen suhteen. Lopulliseen kaavaratkaisuun tulisi kuitenkin pohtia, mitä kaava tarkoittaa nykyisten rakennuspaikkojen käytölle ja mahdollisille muutostarpeille. Laajemminkin tulisi arvioida, miten tuulivoimahanke sovitetaan yhteen alueella olevan erilaisen käytön kanssa.

Havainnekuvapaikkojen osalta harkittavaksi esitetään, löytyykö parempia paikkoja, joista tuulivoimalat näkyisivät voimakkaammin. Havainnekuvat ovat hyviä ja havainnollistavat näkymiä eri suunnista. Laajoissa hankkeissa kaikki näkyvät voimalat eivät välttämättä mahdu ihmissilmän näkymää vastaavan 50 mm kinovastaavuutta olevaan näkymään, vaan kuvia joudutaan yhdistelemään koko näkymäsektorin kattamiseksi. Tällöin on hyvä lisätä panoraamakuvan ohien myös alkuperäisiä 50 mm kinovastaavuudella otettuja kuvaotteita. Kaavaselostuksen kuvauspaikat on tuotava esiin näkyvyysanalyysikartoilla.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, alueidenkäyttö, Taina Törmikoski

Vaihtoehtotarkastelua olisi toivottu. Eri kuntiin sijoittuvissa tuulivoimahankeissa on sijoittumista linnuston päämuuttoreitille käyty läpi. Ollinkorven tuulivoimahanke on ristiriidassa periaatteiden kanssa.

Loma-asuntojen osalta kaavaratkaisu antaa vahvan viestin, että ne tullaan poistamaan, kun nykyisiä loma-asuntoja ei ole osoitettu kaavakartassa. Miten loma-asuntojen oikeusturva toteutuu siinä tapauksessa?

5 Keskustelu

Ari Alatosava: Kyseessä on poikkeuksellinen, haastava ja ristiriitainen hanke. Ainutkertainen hanke. Kunnassa on voimassa lukuisia tuulivoimaosayleiskaavoja, joista ei ole yhdestäkään valitettu. Ensimmäistä kertaa on asetettu kysymys, onko alue järkevä. Alueen laajuus hirvittää asukkaita ja päättäjiä. Onko voimaloiden harva sijoittelu hyvä vai huono asia? Sijoittelulla on myönteisiä ja kielteisiä vaikutuksia.

Asukaskyselyyn oli vastannut 176 henkilöä. Iissä on noin 8 000 täysi-ikäistä asukasta. Kyselyyn ovat voineet vastata kaikki. Maanomistajat ovat muitakin kuin asukkaita. Mikä on kyselyn suhde asukkaisiin? Suhtautuminen tuulivoimahankkeisiin on yleisesti Iissä myönteistä. Tästä hankkeesta tulee kuntavaalien yksi teema. Laajempaa vaihtoehtoa ei tulla hyväksymään. Työ on turha. Kunnan, viranomaisten, asukkaiden ja hanketoimijan yhteinen tavoite on hyväksyttävä hanke.

Suunnitteluratkaisu poikkeaa todella paljon maakuntakaavasta mm. linnuston muuttoreittien osalta. Hanketoimijan ja konsultin tulee vastata haasteeseen. 63 tuulivoimalaa ei ole vastaus. Pohdittava, onko vastaus luonnos- vai ehdotusvaiheessa. Vaihtoehtotarkastelu 30-40 tuulivoimalasta puuttuu, mikä on hankkeessa iso miinus.

Maisemavaikutukset ovat subjektiivisia. Omasta ikkunasta näkyvään rakennettuun ympäristöön ei kiinnitetä huomiota. Asutuksesta suurin osa on valtatie 4 melun vaikutusalueella. Jokaisesta paikasta ei voi havainnekuvia ottaa. Maisemavaikutukset huolestuttivat asukaskyselyssä eniten. Pohjois-Iihin ei juurikaan kohdistu maisemavaikutuksia.

Elinympäristöä kaikki rakentaminen muuttaa isosti. Maanomistajilla ja muilla säilyy jokamiehen oikeudet. Alue on käytettävissä entiseen tapaan, mikä on ihmisten vaikea ymmärtää. Tiestöä voi käyttää hyväksi.

Suurempi vaihtoehto ei mene päätöksenteossa läpi. Kunnassa on vaikea saada päättävää elintä kokoon, jossa ei olisi jäävyttä.

Jouni Mäkäräinen poistui klo 11:47.

Erika Kylmänen: Mikä olisi oikea tapa hankkeen eteenpäin viemiseksi, jotta maakuntakaava ohjaisi osayleiskaavaa?

Taina Törmikoski: Linnuston muuttoreitti on ohjannut vahvasti maakuntakaavaratkaisua.

Mari Kuukasjärvi: Ollinkorven osayleiskaavalla ja maakuntakaavan päivityksellä on aikataulullinen ristiriita. Maakuntakaavan tuulihanke on vasta käynnistymässä. Mille linjalle lähdetään?

Heini Ervasti: Palaan välivaihtoehtoasiaan. YVA-menettelyssä tarkastellaan maksimivaihtoehto, voisiko kaavaratkaisu olla jotain muuta? Olisi järkevää, että hanke ja kaava olisivat yhtenäiset yhteismenettelyssä. onko tässä vaiheessa järkevää tarkastella välivaihtoehtoa? Tulisi olla pienempi vaihtoehto 15 ja 63 tuulivoimalan välillä.

Taina Törmikoski: Vahva viesti hanketoimijan suuntaan, onko hankkeelle eduksi viedä tällaisenaan eteenpäin, kun kunta ja viranomaiset ovat sitä mieltä, ettei.

6 Sovitut asiat ja jatkotoimenpiteet

Hanketoimijan ja kunnan kesken tulee käydä keskustelu, missä laajuudessa hanketta viedään eteenpäin ja hankkeen hyväksyttävyydestä ennen kaavan valmisteluaineistosta kuulemisesta tehtävää päätöstä.

7 Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

8 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.

Muistion laati Pirjo Pellikka.